

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2020/21

Destinace (země, město): Itálie, Udine

Jméno, příjmení: Jana Sovová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Università degli Studi di Udine, Dipartimento di lingue e letterature, comunicazione, formazione e società

Čeština je jedním z jedenácti cizích jazyků, jejichž oborové studium zdejší univerzita nabízí. Bakalářské i navazující magisterské studijní programy jsou zaměřené buď na kulturní mediaci a překlad (*Mediazione, Mediazione e Traduzione*), anebo filologii (*Lingue e Letterature*). Vedoucí sekce bohemistiky je profesorka Anna-Maria Perissutti, která se zabývá lingvistikou a překladem, zatímco literaturu letos externě vyučovala Stefania Mella.

Lektor má na starosti praktická cvičení v rozsahu 14 vyučovacích hodin týdně. K jeho dalším povinnostem patří konzultace, vyplňování italských výkazů o obsahové náplni odučených hodin, korektury pro potřeby sekce bohemistiky a spolupráce s univerzitní knihovnou; v posledních čtyřech letech je lektor součástí týmu pro propagaci studia jazyků, kultury a literatury zemí střední a východní Evropy na středních školách. Přestože prioritou zdejší bohemistiky je, aby lektor ve výuce nepoužíval zprostředkovací jazyk, měl by do svých hodin zařazovat také písemný překlad z italštiny do češtiny a být schopen posoudit adekvátnost překladu z češtiny do italštiny.

V 1. ročníku (čtyři posluchači, cílová úroveň A1/A2 podle SERR) mi jako výchozí učebnice posloužila *Čeština Express* L. Holé a P. Bořilové, zatímco se třemi posluchačkami 2. ročníku (cílová úroveň B1 podle SERR) jsem si poprvé systematictěji vyzkoušela *Češtinu pro cizince* od

autorského kolektivu M. Boccou Kestřánková, K. Kopicová, G. Šnidaufová¹. Některé kapitoly z této učebnice jsem využila i v hodinách 3. ročníku (tři posluchači, cílová úroveň B2 SERR). Ze základních online nástrojů bych zmínila alespoň *Český národní korpus* (zejména aplikaci *WaG* a databázi překladových ekvivalentů *Treq*) a *Internetovou jazykovou příručku*, k dalším užitečným internetovým (výukovým i nevýukovým) zdrojům patřily např. videoscénky Centra pro integraci cizinců, krátké zprávy na webu autorského kolektivu Lídy Holé nebo hudební klipy na YouTube (D. Bárta, Z. Navarová, B. Poláková, Floex, J. Nohavica a M. Horák). Vše jsem doplňovala o vlastní cvičení, fotokoláže a prezentace. V obou ročnících magisterského studia (tři posluchači, cílová úroveň C1 podle SERR) sahám výhradně k autentickým materiálům, které přizpůsobuji potřebám a úrovni posluchačů. Studenty na všech úrovních také bavilo sledovat některé youtubery a profily na Instagramu, vytvářet prezentace na různá témata nebo písemně komentovat krátká videa, která jsem jim v průběhu roku natáčela.

Až na občasná uvolnění protiepidemických opatření se výuka odehrála převážně distanční formou na platformě Microsoft Teams. Využili jsme proto se studenty v maximální míře domácího prostředí – nosili jsme si například k pracovnímu stolu různé rekvizity (včetně domácích mazlíčků) nebo jsme chodili s notebookem z jedné místnosti do druhé a plnili tam různé úkoly v návaznosti na probírané téma. Takto koncipované vstupy představovaly únik od čistě virtuální reality a nepřetržitého sezení na jednom místě.

Zahraniční studijní pobyty byly i tomto akademickém roce kvůli pandemii zrušeny nebo natolik okleštěny, že posluchači raději vyčkali, až se situace uvolní a budou moct vyjet do České republiky alespoň na LŠSS. Vzhledem k celodennímu prodlévání u počítače také nikdo nejevil zájem o online mimovýukové aktivity. Spokojili jsme se proto s několika setkáními napříč ročníky na začátku obou semestrů a před vánočními a velikonočními svátky.

S profesorkou Perissutti jsme v květnu během pětidenní propagace studia jazyků a kultury zemí střední a východní Evropy prezentovaly Českou republiku. Jednalo se o online semináře pro středoškoláky, kterých se letos zúčastnil rekordní počet 170 studentů; příjemným překvapením byl pro nás mimořádný zájem právě o češtinu, soudě podle zpětné vazby od padesátky zúčastněných (studenti měli za úkol vybrat si jedno z pěti vystoupení a poslat

¹ Jako inspirující se ukázalo převážně stereotypní pojetí ženských a mužských rolí v této učebnici; studentkám 2. ročníku posloužily předkládané situace a dialogy jako odrazový můstek ke kreativnímu psaní a debatám o českém a italském prostředí ze sociokulturního hlediska.

vyučujícím prezentaci na téma, které je nejmíc upoutalo). Česká republika a vybrané aspekty naší politické scény byly také tématem dvou mezioborových seminářů českého novináře Albína Sybery v rámci cyklu *Incontri con l'esperto: News in different languages*, pořádaného koordinátorkou studijních programů *Lingue a Mediazione*, profesorkou Renatou Londero.

Závěrem: atmosféra i vztahy na pracovišti jsou bezproblémové. Univerzita neposkytuje lektorovi žádné zaměstnanecké benefity ani příspěvky na ubytování, dopravu nebo sociální a zdravotní pojištění.

Udine 30. července 2021

Mgr. Jana Sovová